

Ryuichi Sakamoto (1952)

Poslední samuraj

Milostné vzplanutí mořeplavce k japonské aristokratce

REŽIE	ERIC TROTTIER
CHOREOGRAFIE	ERIC TROTTIER, IGOR VEJSADA
HUDEBNÍ ARANŽMÁ	ERIC TROTTIER
SCÉNA	JULIA LIBISELLER
KOSTÝMY	MELANIE RIESTER

Osoby a obsazení:

ŽENA velitele samurajů Torasy	Olga Borisová-Pračíková / Petra Kováčová
SAKURA, žena Shidova	Barbora Kaufmannová / Lucie Skálová
GEJŠI	Petra Kováčová, Chiara Lo Piparo, Zuzana Majvelderová, Barbora Šulcová
ŘADOVÁ SESTRA	Markéta Pospíšilová
ADAM	Jan Krejčíř / Filip Staněk
SHIDO, velitel samurajů, později nindžů	Michał Lewandowski / Po-Ju Lin
TORASA, velitel samurajů	Vladimír Vašků
CÍSAŘ	Jan Kolda

SAMURAJOVÉ

Jana Kopecká, Barbora Šulcová, Michaela Vápeníková,
Michal Bublík, Adam Harris, Zoltán Kovács, Filip Skála,
Rodion Zelenkov

NINDŽOVÉ

Giulia Bellotti, Daisy Alice Hulbert, Klára Krejčířová,
Kristína Moravčíková, Kristýna Pokorná, Jana Zelenková,
Macbeth Kaněra, Po-Ju Lin, Peter Ondrka, Patrick Ulman

Světová premiéra 1. listopadu 2012 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona

2. premiéra 3. listopadu 2012 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona

Asistenti choreografie	Jan Kolda, Rodion Zelenkov
Repetitorka baletu Korepetitorka, inspicientka	Dana Muntágová Elena Podolchova
Technický šéf	Stanislav Muntág
Jevištní mistři	Miloslav Novák, Petr Novák
Mistr osvětlení	Stanislav Dvořák
Mistr zvuku	Otakar Mlčoch
Mistrová vlásenkárny	Renáta Školoutová
Mistrová garderoby	Naděžda Vránková
Mistrová rekvizit	Alexandra Václavíková
Šéf výpravy	David Bazika
Vedoucí umělecko-dekoračních dílen	Barbora Macháčová
Vedoucí výroby kostýmů	Eva Janáková

Scénické dekorace vyrobily umělecko-dekorační dílny NDM.

Technolog – Ivana Stuchlíková, mistr čalounické dílny – Petr Missig,
mistr malířsko-kašéřské dílny – Jaroslav Macháč, mistr truhlářské
dílny – Radomír Maschke, mistr zámečnické dílny – Jaroslav Kocourek,
mistr zbrojířsko-šperkařské dílny – Jaroslav Dovalil

Scénické kostýmy a doplňky vyrobily krejčovny NDM.

Mistrová dámské krejčovny – Iva Koplová, mistrová pánské krejčovny
– Jiřina Richtrová, modistka-dekoratérka – Věra Siostrzonková

Všichni jsme jen výsledkem toho,
o čem jsme přemýšleli.

(Buddha)

Kostýmní návrh Melanie Riester

*„Ve výjimečných situacích, kdy na sebe poprvé narazí zcela odlišné kultury, je řeč nejprve nepoužitelná. Všechny znaky, slova a kadence, ale i gesta jsou podivná a nedávají smysl. Rituály a každodenní úkoly se stávají výzvou. Stereotypy a předsudky selhávají nebo jsou naopak ještě stupňovány. Tato dezorientace, ale i fascinace při setkáních s cizinci je hlavním vnitřním tématem baletu *Poslední samuraj*. Kromě dalších otázek týkajících se politiky a vykořisťování, kterými se zabýváme i dnes pod nálepkou moderního pojmu globalizace.*

*Ve světě šlo a půjde vždy o řešení otázky ‚Jak můžeme žít ve vzájemné úctě a respektu, když se nikdy nemůžeme úplně pochopit‘? Právě to se pro mě stalo symbolem – v době událostí kolem Fukušimy, 11. září v New Yorku, dění v Iráku, v éře eurokrize a globálního selhávání trhů chceme prostřednictvím *Posledního samuraje* oslovit každého jednotlivého člověka s otázkou: ‚Jak chceme a můžeme žít společně‘?*

Naučné sociální studie se nikdy nemohou dotknout srdcí obyčejných lidí – ale balet to dokáže. A vášnivý dobrodružný příběh, jako je ten náš, rozhodně. Pevně tomu věřím.“

Éric Trottier, režisér a choreograf

Taneční příběh *Poslední samuraj* vypráví o tisíciletém boji mezi samuraji a nindži

Japonský císař se rozhodl pozvat do země představitele „západu“ – řádovou sestru a admirála námořnictva Adama. Doufá, že s jejich pomocí obrátí Japonsko ke křesťanské víře a zároveň tím získá lepší kontrolu nad církví i svými poddanými. Od Adama chce, aby jeho bojovníkům, nindžům, předal důležité informace o způsobech boje, které jsou v japonské armádě (fungující striktně na samurajských tradicích) neznámé. Císař je rozhodnut s pomocí dvou křesťanů, Adama a řádové sestry, posílit svou moc.

Adam však padne do zajetí samurajů. Rozzuřený císař vyšle k Shidovi, jednomu z vůdců samurajů, řádovou sestru. Doufá, že se jí podaří Shida prostřednictvím peněz získat na císařovu stranu. Shidova žena Sakura pochopí, že její manžel se nechal koupit, s čímž vnitřně nesusouhlasí – je přesvědčena, že jeho čin je v rozporu se ctí samuraje. Nastává nelítostný boj mezi samuraji a jejich vůdci – na jedné straně stojí Shido se Sakurou, proti nim Torasa a jeho žena, již Shido v nastalé bitvě zabíjí. Tento čin je příčinou hluboké nenávisti mezi Torasou a Shidem, který se stává vůdcem nindžů.

Zatím Adam, jenž přihlíží japonským mocenským bojům, začíná pomalu pronikat do života a zásad samurajů – začíná chápat „cizí“ kulturu, v níž objevuje mnoho pozitivního a inspirativního. Chce se naučit bojovat jako samuraj.

Postupné sblížení a učení se nové filozofii a životnímu stylu způsobí, že mezi Adamem a nešťastnou Sakurou začíná vznikat láska. Dva lidé, jejichž kulturní kořeny a způsob života jsou zcela odlišné, začínají díky vzájemnému citu chápat a obdivovat hodnoty „cizinců“. Politická situace ale nebere ohledy na osobní vztahy a city jednotlivců: císař se rozhodne definitivně zlikvidovat samuraje, kteří proti němu stojí...

Kostýmní návrh Melanie Riestler

Hudbu složil: Ryuichi Sakamoto

Japonský hudebník a herec, nositel Oscara za filmovou hudbu **Ryuichi Sakamoto** pochází z Tokia, kde se před šedesáti lety, 17. ledna 1952, narodil.

Absolvent tokijské Národní univerzity hudby a umění (skladba, etnická a elektronická hudba) patří k celosvětově uznávaným hudebníkům – přičemž toto obecné označení zahrnuje v jeho případě profese skladatele, textaře, klavíristy, zpěváka i producenta. Pro hudební publikum i odborníky je Sakamotova instrumentální a sólová kariéra stejně zajímavá a inspirativní jako jeho obecně známější tvorba skladatelská.

Velký obdivovatel Clauda Debussyho zahájil svůj „dospělý“ muzikantský život v japonské synthpopové skupině *Yellow Magic Orchestra* a za necelé čtyři desítky let profesionální kariéry natočil na 40 alb (skupinových, sólových i ve spolupráci s jinými hudebníky – Iggy Popp, David Byrne ad.).

Jako skladatel je Ryuichi Sakamoto podepsán pod třemi desítkami filmů – a to včetně takových titulů, jako je *Poslední císař* (*The Last Emperor*, 1987), *Pod ochranou nebe* (*The Sheltering Sky*, 1990), *Příběh služebnice* (*The Handmaid's Tale*, 1990), *Bouřlivé výšiny* (*Wuthering Heights*, 1992), *Malý Buddha* (*Little Buddha*, 1993), *Hadí oči* (*Snake Eyes*, 1998), *Hedvábná cesta* (*Silk*, 2007) a další. Jeho oslňivá filmová kariéra začala v roce 1983 snímkem *Veselé Vánoce, pane Lawrenci* (*Merry Christmas, Mr. Lawrence*) – nejenže za hudbu k tomuto snímku získal Cenu BAFTA, ale role kapitána Yonoiho byla zároveň jeho hereckým filmovým debutem. Další významné ceny získal za filmy *Poslední císař* (Oscar, Grammy, Zlatý glóbus) a *Pod ochranou nebe* (Zlatý glóbus) – nemluvě o mnoha nominacích.

Kromě hraných filmů se Sakamoto, žijící v současnosti střídavě v New Yorku a Tokiu, nevyhýbá ani komponování pro televizní seriály, dokumenty (v mnohých z nich i hraje) a videohry.

Ryuichi Sakamoto je také autorem hudby k zahajovacímu ceremoniálu olympijských her v Barceloně (1992). Za přínos v oblasti hudby mu francouzské ministerstvo kultury udělilo v roce 2009 Řád umění a literatury.

Je členem antinukleární organizace Stop Rokkasho, pro niž v letošním roce zorganizoval megakoncert No Nukes 2012.

Někdy zvědavý divák/čtenář narazí na informaci, že hudbu k filmu *Poslední samuraj* napsal Ryuichi Sakamoto. Je to i není pravda. Pokud jde o americký filmový hit *The Last Samurai* (2003, režie Edward Zwick), hudbu k němu složil Hans Zimmer. Sakamoto je autorem hudebního doprovodu k japonsko-britsko-francouzskému historickému thrilleru *Gohatto* (1999, anglický název *Taboo*, režie Nagisa Oshima), který je u nás znám pod titulem *Gohatto: Tabu samurajů* – ale někdy bývá uváděn i jako *Poslední samuraj*.

Člověk má trojí cestu, jak si moudře počínat:
Nejtěžší cesta je přemýšlení.
Nejlehčí cesta je napodobování.
Nejtrpčí cesta je vlastní zkušenost.

(Konfucius)

„Inspiroval jsem se volně především románem Jamese Clavella *Šógun* a jeho seriálovou televizní podobou a také slavným filmem *Poslední samuraj*. Chci ale zdůraznit, že nepřerpracovávám do ta-
neční podoby ani jeden z nich – vytvářím na základě dojmů z těchto
děl dílo zcela svébytné.“

Eric Trottier

Poslední samuraj – filmový megahit

V roce 2003 vznikl jeden z neznámějších filmů posledního desetiletí, americké filmové drama *Poslední samuraj* (*The Last Samurai*). Tento ambiciózní projekt nějaký čas hledal svého režiséra – producent Vincent Ward oslovil F. F. Coppolu či Petera Weira, až nakonec našel toho pravého v Edwardu Zwickovi (*Legenda o vášni*, 1994; *Krvavý diamant*, 2006).

Projekt podle příběhu Johna Logana, který byl ve stádiu příprav celkem čtyři roky, se natáčel na třech kontinentech, především ale na Novém Zélandu. Hlavní role amerického vojáka Nathana Algrena, který přichází „civilizovat“ Japonsko 19. století a bojovat proti vzpouře samurajů, aby se sám stal samurajem a přijal mnohé z východní moudrosti, připadla Tomu Cruiseovi. Připravoval se na ni údajně dva roky, věnoval desítky hodin nácviku bojových umění a učil se japonsky.

Velkofilm *Poslední samuraj* se stal diváckým hitem, který celosvětově utržil více než 450 miliónů amerických dolarů (celkové náklady činily 140 miliónů). Přestože je film často kritizován za „americký“ pohled na Japonsko, jeho historii a kulturu, byl právě v Japonsku divácky přijat příznivě – a tržby v japonských kinech dokonce převýšily výdělek z promítání v Americe.

Poslední samuraj získal 4 nominace na Oscara a tři nominace na Zlatý glóbus. Stal se nejlepším zahraničním filmem roku 2003 na Cenách japonské akademie a Edward Zwick získal za režii *Posledního samuraje* cenu National Board of Review.

Šógun – románový bestseller

Román *Šógun* Jamese Clavella (1924–1994), chronologicky „první“ díl jeho *Asijské ságy*, se po svém vydání v roce 1975 stal jedním z největších bestsellerů druhé poloviny 20. století. Na více než tisíce stranách vypráví příběh anglického lodivoda, který počátkem 17. století ztroskotá s holandskou lodí Erasmus u japonských břehů.

Román sugestivně popisuje šokující střet „civilizovaného“ Evropana, žijícího v období počátku novověkých dějin, s „barbarskou“ kulturou tehdejšího Japonska. Kromě drsně dobrodružného, napínavého příběhu Johna Blackthornea (prožívajícího milostný vztah k vdané japonské křesťance, samurajce Mariko) nabízí román zajímavý pohled nejen na dějiny Japonska. *Šógun* může být pro zvědavého čtenáře také základním exkursem do myšlení, filosofie, etiky i etikety země, která pro nás zůstává v mnohém stejně exotická a nepochopitelná, jako připadala Blackthorneovi před čtyřmi sty lety.

Nejmocnější je ten, kdo přemůže sám sebe.

(Lao-c’)

Šógun – bezkonkurenční televizní hit

V roce 1980 natočilo americké televizní studio NBC podle Clavellova románu stejnojmenný pětidílný seriál, který je držitelem hned několika „nej“ v dějinách americké televize.

Šógun patřil a dodnes patří mezi největší americké televizní hity. Stal se totiž se 120 milióny diváků druhým nejsledovanějším seriálem v historii, kvůli kterému se v týdnu, kdy byl poprvé vyslán, výrazně snížily tržby restaurací, kin a podobných zařízení – diváci totiž večer zůstávali doma, aby mohli sledovat pokračování příběhu. Tato v televizní historii dosud bezprecedentní skutečnost nebyla určitě způsobená jen faktem, že tehdy nebyly televizní pořady běžně dostupné na VHS nebo DVD (nemluvě o internetovém vysílání).

Šógun je jediným americkým televizním seriálem, který byl natočen výhradně na místě, kde se odehrává děj, tedy v Japonsku – a to nejen exteriéry, ale i studiové scény.

Tento divácký hit (nezvykle vysoko ceněný i kritikou) prolomil mnohá do té doby nepřekročitelná tabu americké televize: ať už jde o zobrazování ženské nahoty či násilných a drastických scén, nebo používání expresivních výrazů, jež zatím nikdy z televizní obrazovky nezazněly. Seriál *Šógun* režiséra Jerryho Londona s Orsonem Wellsem jako vypravěčem získal v roce 1981 dvě desítky nominací na televizní ceny a vyhrál tři Zlaté glóby (pro nejlepší seriál, nejlepšího herce – Richard Chamberlain – i nejlepší herečku – Yoko Shimada – v hlavní roli) a tři Ceny Emmy.

Z této série byl sestříhán 125minutový stejnojmenný film určený původně pro evropský trh (obsahující některé scény, které v seriálu americké publikum nevidělo). V českém prostředí je znám nejen pod názvem *Šógun*, ale také jako *Zajatec japonských ostrovů*. Film i seriál vyšly později také na DVD.

Samurajové a nindžové

Je jedním z mnoha paradoxů dnešní doby, že reakce velké části příslušníků euroamerické civilizace na termín *samuraj* je: „*jo, ten americký film s Cruisem*“ a slovo *nindža* vyvolá asociaci na „*želváky, co jsou bojovníci a jmenujou se Michelangelo a tak*“.

Češi nejsou výjimkou – a to přesto, že v českém prostředí oba pojmy zdomácněly natolik, že se staly součástí české slovní zásoby a spisovná čeština pro ně má také český přepis. Navzdory tomu je většinou z nás skutečný význam těchto pojmů spíše skryt.

Zlostný muž se porazí sám v bitvě stejně jako v životě.

(samurajská maxima)

SAMURAJOVÉ

patřili k japonské kultuře a historii téměř sedm století. Byli to bojovníci, jejichž hlavním úkolem bylo sloužit svému lennímu pánu (*daimjó*) – podle jedné z teorií o původu tohoto výrazu je samuraj „ten, kdo slouží“. Vojenský stav samurajů vznikl ve dvanáctém století jako důsledek roztržičnosti a nedokonalosti císařského vojenského systému: ve vzdálenějších provinciích Japonska začaly postupně vznikat vojenské oddíly (*bušidan*), jejichž původním úkolem bylo bránit majetek pána. Postupně se ze samurajů stal v Japonsku privilegovaný stav, který nade vše stavěl svou čest a bezmeznou oddanost. Výborně vycvičení válečníci, pro které bylo „denním chlebem“ zabíjení nepřátel, byli ale zároveň lidmi ovládanými jemné finisy čajového obřadu (*ča-no-ju*), skládání básní i *ikebany*; mnozí z nich se věnovali filozofii.

Základním atributem samuraje se stal zahnutý samurajský meč (který byl vždy nošen ve dvojici s kratším mečem nebo dýkou). *Katana*, nejznámější druh samurajského meče, byl nejen výjimečně kvalitní bojovou zbraní, ale zároveň uměleckým dílem velké ceny. Druhým jednoduchým „poznávacím znakem“ samuraje byl speciální účes – dlouhé vlasy svázané do uzlu.

Pro samuraje nebylo hanbou zemřít v boji, ale ocitnout se v zajetí. Než tuto potupu, mnoho samurajů raději volilo *seppuku* – rituální sebevraždu, na „západě“ všeobecně známou pod (pro Japonce a samuraje hanlivým) výrazem *hara-kiri*. Možnost spáchat rituální *seppuku* patřila k privilegiím samurajů.

Jen málo se u nás ví o samurajských ženách, které byly stejně jako muži od dětství cvičeny v absolutní oddanosti pánu, zachovávaní věrnosti a cti i v odvaze a obratnosti v boji. Nezřídka své muže doprovázely na bojiště; jejich zbraní bylo kopí a dýka, kterou mohly použít při spáchání rituální sebevraždy (při *seppuku* si samurajské ženy většinou podřezávaly hrdlo, zatímco muži si krátkým mečem rozpárali břicho).

Bušidó, morální kodex samurajů (původně nepsaná, leč striktně dodržovaná pravidla chování a myšlení tohoto stavu), údajně dodnes ovlivňuje profesní chování a myšlení Japonců – přestože samurajský stav zanikl už ve 2. polovině devatenáctého století.

Kostýmní návrh Melanie Riester

NINDŽOVÉ

jsou v japonské historii písemně doloženi v 6. století, tedy výrazně dříve než samurajové. Více než deset století, do začátku období Edo (po roce 1600 dle západního počítání dějin), kdy byli oficiálně zlikvidováni, patřili nindžové neodmyslitelně k Japonsku a jeho vnitřním bojům o moc.

Tito speciálně vyškolení jedinci by mohli být dnešním jazykem zjednodušeně označeni jako záškodníci, teroristé, nájemní vrazi či vyzvědači. Jejich schopností využívali šlechtici a politici, kteří z různých důvodů bojovali s japonským oficiálním, „samurajským“ politickým a vojenským systémem. Zásadní dovedností nindžů byla schopnost boje (beze zbraně, s regulérní zbraní nebo běžnými předměty použitými jako zbraň) a splnění úkolu za jakýchkoli podmínek. Stejně jako u samurajů byl základní zbraní nindžů meč – ovšem v tomto případě krátký a rovný (*nindža ken*). Zbraně nindžů, na rozdíl od samurajských, měly pouze praktickou, nikoli také estetickou hodnotu.

Kromě různých bojových technik ovládali nindžové dokonale umění maskování a skrývání, byli schopni nenápadně ukrást cokoli, vyznali se v umění špionáže a splynutí s prostředím nepřítele, byli zblhlí v botanice a chemii (často pracovali s jedy a výbušninami) i anatomii (což jim sloužilo k bleskovému zničení protivníka útokem na nejcitlivější místa a zároveň ke schopnosti rozeznat a ošetřit vlastní zranění). Ti nejlepší ovládali samozřejmě *kudži kiri* – magii, tedy východní umění autosugesce, ovládání dechu, koncentrace a práce s energií.

Zřejmě ještě více než samotných ověřených informací o nindžech existují desítky, ba stovky legend o těchto „čarodějích“, „létajících bojovnících“ a „neviditelných“ mužích prorážejících rukou zdi. Tyto pověsti vycházejí často skutečně z reality – tzv. neviditelnost byla „pouhým“ uměním dokonalého maskování, pro které používali speciální obleky podle prostředí, v němž měli právě operovat: tedy v noci černé (resp. tmavěmodré), v zimě bílé atp. Oblek nindži byl většinou oboustranný a jeho „neviditelnost“ korunovala obličejová maska. Legendy o schopnosti nindžů létat vycházely zase z jejich výjimečné mrštnosti, díky níž byli schopni překonat skokem (s pomocí lana i bez) poměrně velké vzdálenosti.

Souhrn umění a schopností nindžů se nazývá *nindžucu*; podle lingvistů a japanologů jde o do západních jazyků nepřeložitelné slovo, protože v sobě zahrnuje mnoho významů. Jde o souhrn technických, fyzických i psychických metod obrany proti různým nebezpečím i způsobů přežití. Tento systém v sobě měl různé odnože a směry – školy nindžucu – jejichž tajemství bylo střeženo a předáváno pouze vyvoleným.

Správný život je jako voda,
která je ze všech nejpoddajnější,
a přec dokáže přemoci to,
co je ze všech věcí nejtvrdší.

(Lao-c')

ERIC TROTTIER

režie, choreografie

Tanečník a choreograf Eric Trottier pochází z kanadského Québecu. Tanec vystudoval v Montréalu a v roce 1987 zde zahájil svou profesionální taneční kariéru.

Od roku 1990 žije a pracuje v Evropě (Německo, Nizozemsko), s výjimkou dvou let, které strávil v izraelském tanečním souboru Kibbutz Dance Contemporary Company (zde se seznámil se současným šéfem ostravského baletu Igorem Vejsadou). V současnosti žije v německém Bonnu.

Jako tanečník (1994–2001) působil pod vedením Philippa Talarda v baletu Národního divadla v Mannheimu, kde se opět potkal s Igorem Vejsadou. V Mannheimu se také začal věnovat choreografické práci – jeho nejznámější inscenace z té doby jsou například *Cool Extasy*, *Páté přikázání* nebo *La Mistrine*. V profesi tanečníka spolupracoval s významnými evropskými i světovými choreografy (mj. Mats Ek, Jiří Kylián, Rami Beer, Philippe Talard, Pavel Mikuláščík).

Od roku 2001 působí v Evropě a v Kanadě jako svobodný umělec, věnuje se také pedagogické činnosti. Choreograficky v posledním desetiletí spolupracoval a spolupracuje s divadly v Heidelbergu, Innsbrucku, Bonnu (inscenace *DITO* s Luchem Huddlestonem ml.) a Fürthu (*Arena*) nebo s festivalem ve Wuppertalu (*Mat Mat*). Se svou choreografií *Clown Story*, v níž tančí sólovou roli, hostoval mimo jiné v Praze, Brně, Ostravě, Klagenfurtu či Montréalu. Letos založil v Mannheimu nezávislé taneční divadlo La-Trottier Dance Company. Kontakty Erica Trottiera s českým kulturním prostředím nejsou ojedinělé – dlouhodobě spolupracuje například s festivalem ProArt v Praze a Brně, v roce 2009 byl hostem letního Baletního workshopu v Ostravě. V Národním divadle moravskoslezském hostuje jako choreograf počtvrté (*La Mistrine* – 1999, *JÚ TÚ – YOU TOO... TY TAKY?* – 2010, *Zázrak v tichu* – s Igorem Vejsadou a Philippem Talardem, 2011).

IGOR VEJSADA

choreografie

Český tanečník a choreograf. Po absolutoriu tanečního oddělení konzervatoře v rodném Brně studoval rok jako stážista na Baletní akademii Velkého divadla v Moskvě (1975–1976).

Dvacetiletou kariéru tanečníka (během níž se úspěšně účastnil domácích a mezinárodních soutěží) zahájil v Národním divadle v Brně, kde nastudoval řadu sólových rolí (mj. Merkutio – *Romeo a Julie*, Podivuhodný mandarín, Pták Ohnivák, Šaman – *Svěcení jara*, Puk – *Sen noci svatojánské*, Šašek v *Labutím jezeře* a *Popelce*).

Později získal dvouleté angažmá v maďarském Györi Balletu pod vedením Béjartova žáka, choreografa Ivana Markó. Po návratu domů založil New Ballet Brno, kde se aktivně věnoval také současnému tanci, a v roce 1992 se stal sólistou izraelského tanečního souboru Kibbutz Dance Contemporary Company. V roce 1994 mu nabídl angažmá umělecký šéf baletního souboru Národního divadla v Mannheimu Philippe Talard. Hostoval v Evropě i zámoří, účastnil se festivalů v USA, Austrálii, Číně a Japonsku.

V roce 1995 absolvoval studium choreografie na bratislavské VŠMU a začal se intenzivně věnovat pedagogické a choreografické činnosti. Od roku 1996 je šéfem baletního souboru Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, kde vytvořil desítky baletních inscenací (*Coppélia*, *Bílé sny*, *The Beatles*, *The Doors*, *Dvořák – Requiem*, *Romeo a Julie*, *Sněhurka a sedm trpaslíků*, *Spor aneb Dotyky a spojení*, *Zázrak v tichu* – s Philippem Talardem a Ericem Trottierem – ad.). Spolupracuje také s operním souborem NDM (mj. *Oberon*, *Němá z Portici*, *Dvě vdovy*, *Kníže Igor*, *Rigoletto*, *Divadlo za bránou*, *Její pastorkyňa*, *Manon Lescaut*, *La rondine*, *Život prostopášníka*, *La Wally* ad.); spolupracoval a spolupracuje i s činoherním (*Molière*, *Amadeus*) a operetním souborem NDM (*Kat a blázen*, *Zvoník u Matky Boží*). Věnuje se teoreticko-vzdělávací činnosti v oboru současného tance a je zván do odborných porot mezinárodních tanečních soutěží. Významná je jeho pedagogická a choreografická spolupráce s vozíčkáři – klienty Múzikké školy v Ostravě-Mariánských Horách.

JULIA LIBISELLER

scéna

Rakouská kostýmní výtvarnice a scénografka Julia Libiseller studovala na Hochschule für Musik und darstellende Kunst Mozarteum v Salcburku (scénografie a kostýmní výtvarnictví, 1996–1998), později absolvovala na Universität für angewandte Kunst ve Vídni (divadelní a filmové výtvarnictví, 2002–2004); v mezidobí navštěvovala Motley Theatre Design Course v Londýně (1998–1999).

Divadelní scénografii se Julia Libiseller věnuje od roku 1999. Nejvíce inscenací vytvořila pro Tiroler Landestheater v Innsbrucku (např. scéna pro Ibsenovo drama *Peer Gynt*, kostýmy k inscenaci Shakespearova *Macbetha*, výprava pro Ravenhillovy *Polaroidy* nebo *Motocest* Elfriede Jelinek, kostýmy k inscenaci Brittenova *Snu noci svatojánské* nebo Millöckerovy operety *Žebrový student*, výprava pro *Ariadnu na Naxu* R. Strausse, Offenbachův *Ba-Ta-Clan* nebo taneční inscenaci *Sie kommt zu mir zurück? / Kiloweise Lebensglück*). Spolupracovala mj. s Anglickou národní operou v Londýně, Státní operou ve Vídni, T.P.T. Tokio (výprava pro *Sestup Orfeův* Tennesseeho Williamse), s divadlem v Lucernu, divadlem Utopia v Innsbrucku (scéna a kostýmy k Haydnově opeře *La canterina / Zpěvačka*) nebo Salcburským letním festivalem.

Její jméno je spojeno také s několika hranými i dokumentárními filmy. S choreografem Ericem Trottierem spolupracuje od roku 2003. V Národním divadle moravskoslezském hostuje podruhé (*JÚ TÚ... YOU TOO – TY TAKY?*, 2010).

MELANIE RIESTER

kostýmy

Mladá německá výtvarnice Melanie Riester pochází z Kolína nad Rýnem.

Do svých pětadvaceti let pracovala jako módní návrhářka, věnovala se módnímu stylingu (make-up, účesová móda) a založila úspěšnou módní značku „Petite Rouge“. Spolupracovala se známými uměleckými fotografy i nezávislým filmem a úspěchy v této oblasti jí vynesly v roce 2006 první divadelní angažmá v německé Kostnici. Zde navrhla kostýmy pro inscenace *Electronic City*, *Nelly Goodbye* a *Bikini* (za kostýmy pro tento titul získala Cenu Bádenska-Württemberska pro mladého divadelního umělce). Jako kostýmní výtvarnice se věnuje i hudebnímu divadlu – muzikál *Sugar*, opera *Chytračka* ad.

Od roku 2008 spolupracuje s Národním divadlem mladých v Mannheimu a divadelním seskupením Rampig v Heidelbergu (za kostýmy k jejich inscenaci *Hamleta* získala nominaci na Německou divadelní cenu 2012).

Úspěšně spolupracuje s tanečním divadlem a choreografy takových jmen, jako jsou Gary Joplin, Luches Huddleston ml. nebo Rafael Valdivieso. Od roku 2012 se datuje její spolupráce s Ericem Trottierem. V Národním divadle moravskoslezském hostuje poprvé.

Kostýmní návrh Melanie Riester

Program vydalo
Národní divadlo moravskoslezské,
příspěvková organizace statutárního města Ostrava,
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Ředitel Jiří Nekvasil
Šéf baletu Igor Vejsada

Redakce programu a texty Pavla Březinová
Výtvarné zpracování programu a plakátu, sazba Lubomír Šedivý,
fotografie Martin Popelář

V programu jsou užitý citáty z knihy Aloise Konečného *Cesta samuraje*
(Votobia 1996).

Tisk Ringier Axel Springer Print CZ a. s.

Nositelé autorských práv k dílu zastupuje
Národní divadlo moravskoslezské,
A-Tempo Verlag s. r. o. a Intergram o. s.

Činnost Národního divadla moravskoslezského,
příspěvkové organizace statutárního města Ostravy,
je financována z rozpočtu města Ostravy.

Aktivita NDM jsou také finančně podporovány
Ministerstvem kultury České republiky
a Moravskoslezským krajem.

ISBN 978-80-87650-10-3

Budete-li se snažit porozumět celému vesmíru,
nepochopíte vůbec nic. Jestliže se pokusíte
porozumět sobě, pochopíte celý vesmír.

(Buddha)

Partner baletních představení:

Mediální partner inscenace:

Partner inscenace:

OSTRAVA!!!

Sborová scéna, vpravo Jan Kolda (Císař)

Markéta Pospíšilová (Řádová sestra), Filip Staněk (Adam)
a sbor baletu NDM

Sborová scéna, uprostřed Barbora Kaufmannová (Sakura),
Po-Ju Lin (Shido), Filip Staněk (Adam)

Sborová scéna, uprostřed Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy)

Sborová scéna, uprostřed Filip Staněk (Adam),
Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy), Vladimír Vašků (Torasa),
v popředí Barbora Kaufmannová (Sakura), Po-Ju Lin (Shido)

Po-Ju Lin (Shido), Patrick Ulman, Peter Ondrka (Nindžové)

Vladimír Vašků (Torasa), Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy)

Vladimír Vašků (Torasa), Filip Staněk (Adam)

Filip Staněk (Adam), Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy),
Vladimír Vašků (Torasa), Barbora Kaufmannová (Sakura)

Vladimír Vašků (Torasa), Filip Staněk (Adam)

Barbora Kaufmannová (Sakura), Petra Kováčová (Gejša),
Filip Staněk (Adam), Olga Borisová-Pračiková (Žena Torasy)

Po-Ju Lin (Shido), Barbora Kaufmannová (Sakura)

Markéta Pospíšilová (Řádová sestra)

Uprostřed Po-Ju Lin (Shido)

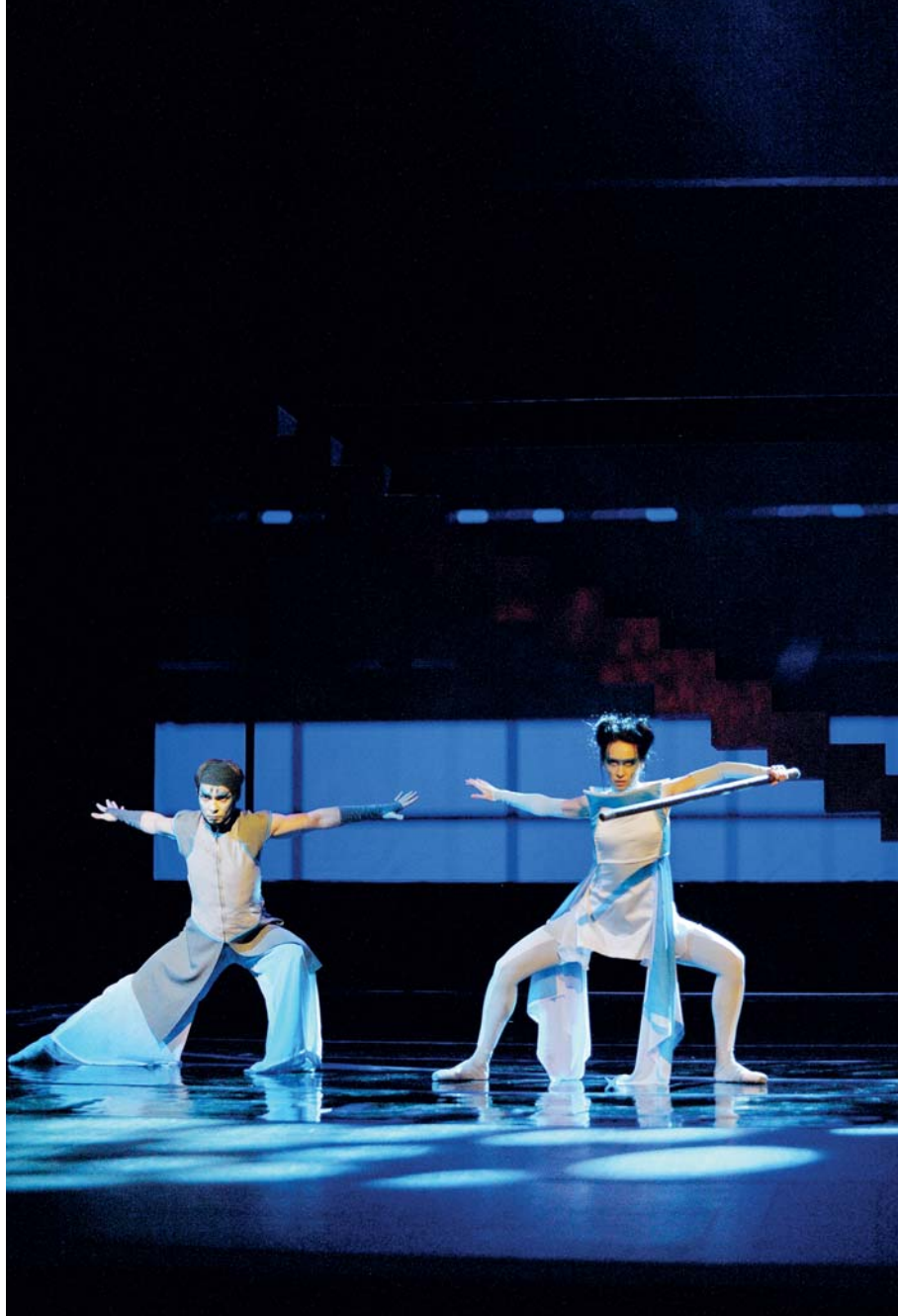
Vladimír Vašků (Torasa), Po-Ju Lin (Shido)

Po-Ju Lin (Shido), Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy)

Vladimír Vašků (Torasa), Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy),
Filip Staněk (Adam), Barbora Kaufmannová (Sakura)

Vladimír Vašků (Torasa), Olga Borisová-Pračíková (Žena Torasy)